

نقدی بر «ما از دو کوهه آمدیم، این جا غریبیم»

سیده عذرا موسوی

زاویه دید داستان اول، «من» راوی است که در چهار داستان دیگر این مجموعه نیز نویسنده از این زاویه دید استفاده کرده است. داستان‌های کتاب «ما از دو کوهه آمدیم، این جا غریبیم» نوعی نوستالژی به دفاع مقدس است و آرمان‌هایی چون ایثار و فداکاری در تداعی ذهن شخصیت‌های داستان‌ها مرور می‌شود.

احمد شاکری نویسنده کتاب «انجمن مخفی» در مورد این کتاب گفته است: «این مجموعه داستان، فقط یک گام با ادبیات سیاه و ضد جنگ فاصله دارد. زیرا سعی در نشان دادن ادبیات ماوراء جنگ و بعد از آن را دارد. بنابراین ارزش‌های معنوی را منحصر به دوران جنگ تحمیلی و فضای بعد از جنگ را فرو رفته در گرداب می‌داند.»

در داستان «ما از دو کوهه آمدیم، این جا غریبیم» شخصیت زن، نقطه مقابل کسانی است که به ارزش‌های آن دوران پشت کرده‌اند و این نشان می‌دهد که شخصیت اصلی تابع ارزش‌هاست.

تلفیق شدید او با مضامین دوران جنگ تحمیلی سؤالاتی پیش می‌آورد. مثل این‌ها که «چرا یک فرد با جبهه احساس همزاد پنداری و آرامش می‌کند؟» و «آیا محمل ایجاد ارزش‌ها و اعتقادات، تنها در جبهه‌های دوران جنگ بود؟»*

برخی از داستان‌های این مجموعه شعار زده‌اند و بیان این شعارها از سوی شخصیت‌های محوری داستان، این اثر را غیر حرفه‌ای جلوه می‌دهد.

داستان‌ها تعلیق ندارند و روایت‌ها به صورت خطی هستند. یعنی اوج و فرود ندارند.

یکی دیگر از ایرادات اساسی کتاب، عدم ویراستاری دقیق است که به متن داستان‌ها صدمه می‌زند.

* نشست نقد و بررسی مجموعه داستان «ما از دو کوهه آمدیم، این جا غریبیم» در سرای اهل قلم، تاریخ ۱۳۸۸/۵/۷.

برای «معرفی کتاب» این شماره به بررسی کتاب «ما از دو کوهه آمدیم، این جا غریبیم» می‌پردازیم که در جشنواره کتاب دفاع مقدس سال ۱۳۸۶، رتبه دوم را کسب کرده است.

مجید پورولی کشتی، سال ۱۳۵۴ در تهران متولد شد. وی فارغ‌التحصیل رشته ادبیات نمایشی است و تدریس در کلاس‌های داستان‌نویسی دانشگاه تهران، فرهنگستان قرآن، فرهنگ‌سرای رسانه و دانشگاه پیام‌نور بندرعباس از جمله فعالیت‌های اوست.

کتاب «ما از دو کوهه آمدیم، این جا غریبیم» توسط نشر شاهد در ۳۰۰۰ نسخه روانه بازار کتاب شد. این مجموعه شامل هفت داستان با عنوان «حوض نقاشی من بی‌ماهی است»، «ما از دو کوهه آمدیم این جا غریبیم»، «سربازها جمعه ندارند»، «شهری که باران نداشت»، «همیشه منتظر کسی که نمی‌آید»، «پروانه‌ها زمستان نمی‌خوانند» و «آدم‌های بی‌ستاره دنیا» است.

این مجموعه پیش از این در ششمین همایش «سوختگان وصل» و دومین جشنواره «گام اول» به‌عنوان اثر برگزیده معرفی شده و در پنجمین جشنواره «قلم زرین» جزو نامزدهای دریافت جایزه بوده است. زنان محور اصلی داستان‌های این مجموعه هستند و در تمام داستان‌ها، عشق از محوری‌ترین و مهم‌ترین موضوعات است.

پورولی با به تصویر کشیدن تبعات منفی جنگ، سرنوشت واقعی عشق مجازی را به خوبی تصویر کرده است.

البته در لایه‌های زیرین داستان «ما از دو کوهه آمدیم، این جا غریبیم» به مسائل اقتصادی و عدالت اجتماعی نیز پرداخته شده است.

زبان داستان‌ها حسی و شاعرانه است. کشمکش‌های شخصیت‌های این مجموعه «فرد با فرد» یا «فرد با سرنوشت» است که در آخرین داستان این کتاب کشمکش فرد با سرنوشت به خوبی ترسیم شده است.

این در حالی است که در داستان نخست که کشمکش از نوع فرد با فرد است، از نوع تحمل ترجم‌انگیز و ناگزیر از سرنوشت است. بنابراین داستان نخست از ضعیف‌ترین داستان‌های این مجموعه است.